

Vragen en antwoorden uit de informatiebijeenkomsten over de aanwijzing van drinkwaterreserveringsgebieden op 9, 10 en 11 november 2021

Dit overzicht bestaat uit 4 delen:

- a. Een overzicht van de vragen en antwoorden uit de informatiebijeenkomsten over de aanwijzing van drinkwaterreserveringsgebieden. Deze informatiebijeenkomsten vonden plaats omdat het ontwerpbesluit ter visie ligt: iedereen kan erop reageren. Veel vragen zijn in de bijeenkomst zelf beantwoord. In dit overzicht staan vooral de vragen die nog niet (helemaal) beantwoord waren. Ook hebben we een aantal veel gestelde vragen opgenomen.
- b. Daarnaast hebben we een aantal vragen en antwoorden opgenomen als achtergrondinformatie.
- c. Aan het eind staat waar u de informatie en documenten over het ontwerpbesluit kunt vinden en hoe u kunt reageren.
- d. In de bijlage staan de dia's over het beschermingsbeleid uit de informatiebijeenkomst.

a. Vragen en antwoorden uit de informatiebijeenkomsten

1. Wie is uiteindelijk verantwoordelijk voor de drinkwaterreserveringsgebieden? Is dit het Rijk, de provincie of de gemeente?

De provincie is verantwoordelijk om de drinkwaterreserveringsgebieden aan te wijzen. Vitens is verantwoordelijk om voldoende en goed water uit de kraan te leveren. De gemeente heeft geen juridische rol in de aanwijzing van de gebieden. Wel worden gemeenten betrokken in het proces om te komen tot een concrete locatie voor een drinkwaterwinning binnen het drinkwaterreserveringsgebied.

2. Wat is het effect op de landbouw en specifiek de fruitteelt in deze aangewezen gebieden?

Antwoord: In minder kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden zijn landbouwbedrijven toegestaan. In kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden vallen landbouwbedrijven vanaf een bepaalde grootte onder de categorie “nee, tenzij”. In de Lijst van verboden grondwaterbedreigende activiteiten staat wanneer dit geldt. Dit betekent dat uitbreidingen en nieuwe bedrijven in een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied een vergunning moeten aanvragen op grond van de Omgevingsverordening. Bestaande landbouwbedrijven kunnen gewoon blijven zonder aanvullende regels op grond van bestaand recht.

Het kan zijn dat bedrijven activiteiten uitvoeren waarvoor algemene regels gaan gelden, zoals voor het gebruik van mest. Over het algemeen gebruiken agrariërs de in afdeling 4.3 van de Omgevingsverordening genoemde soorten mest en zal het verbod op andere meststoffen weinig tot geen beperking geven voor de bedrijfsvoering. Het gebruik van mest hoeft niet te worden gemeld.

Berekening blijft mogelijk als bij het boren aan de algemene regels wordt voldaan. Nieuwe putten moeten gemeld worden. Verontreiniging van bodem en grondwater moet worden voorkomen en slecht doorlatende kleilagen en oude boorgaten moeten worden afgedicht. Wel kan er een dieptebeperking gelden, zodat de beschermende kleilaag intact blijft. In bijlage 3 van het Actualisatieplan staat ter illustratie een kaart met de indicatieve

maximale boordiepte in de 3 minder kwetsbare reserveringsgebieden (Tielerwaard, Betuwe-West-Buren en Gelderse Vallei). Wanneer niet dieper wordt geboord dan op deze kaart is aangegeven, mag ervan worden uitgegaan dat de beschermende werking van de bodemlaag als gevolg van de boring niet wordt aangetast.

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is conform landelijke regelgeving in alle reserveringsgebieden toegestaan.

3. Dus geen pijpen de grond in voor grondwaterbronnen, die gebruikelijk zijn in de landbouw (en zeker in de fruitteelt in Rivierenland)?

Antwoord: Beregening blijft mogelijk als bij het boren aan de algemene regels wordt voldaan. Nieuwe putten moeten gemeld worden. Verontreiniging van bodem en grondwater moet worden voorkomen en slecht doorlatende kleilagen en oude boorgaten worden afgedicht. Wel kan er een dieptebeperking gelden, zodat de beschermende kleilaag intact blijft. In bijlage 3 van het Actualisatieplan staat ter illustratie een kaart met de indicatieve maximale boordiepte in de 3 minder kwetsbare reserveringsgebieden (Tielerwaard, Betuwe-West-Buren en Gelderse Vallei). Wanneer niet dieper wordt geboord dan op deze kaart is aangegeven, mag ervan worden uitgegaan dat de beschermende werking van de bodemlaag als gevolg van de boring niet wordt aangetast.

4. Valt een vervanging van een beregeningsput onder de nieuwe regels of is dit een bestaande activiteit?

Antwoord: Als bij de vervanging een nieuw gat wordt geboord, dan gaan voor deze boring de algemene regels gelden en in de minder kwetsbare reserveringsgebieden een dieptebeperking. In bijlage 3 van het Actualisatieplan staat ter illustratie een kaart met de indicatieve maximale boordiepte in de 3 minder kwetsbare reserveringsgebieden (Tielerwaard, Betuwe-West-Buren en Gelderse Vallei).

5. Hoe zijn de effecten op bovenliggende functies gewogen? Bijvoorbeeld bedrijventerrein, landbouw, natuur, wonen?

Antwoord: In het Milieueffectrapport (MER) is enerzijds gekeken naar de effecten van grondwateronttrekking op andere functies. Anderzijds is gekeken wat de gevolgen zijn voor andere functies/activiteiten als er regels komen voor de bescherming van het grondwater.

In bijlage 2 van het Actualisatieplan geven we een toelichting op de afweging voor de keuze van de drinkwaterreserveringsgebieden. Het MER geeft voor alle potentiële reserveringsgebieden (de bouwstenen) inzicht in de effecten van een drinkwaterwinning op landbouw, natuur en bodemdaling. Bedrijventerreinen zijn meegenomen in de toetsing op mogelijke bedreigingen voor de grondwaterkwaliteit. Omgekeerd hebben we ook onderzocht welke beperkingen het stellen van regels voor het beschermen van het grondwater met zich meebrengt voor andere functies/activiteiten. Ook is er een gevoeligheidsanalyse energie uit de bodem gedaan. Hiermee willen we inzicht krijgen in hoe groot de overlap is tussen de bouwstenen en gebieden waar mogelijk geothermie of bodemenergie kan worden gebruikt. Daarbij zijn bestaande en toekomstige bebouwing en bedrijventerreinen als warmtevraag meegenomen, omdat daar mogelijk gebruik gemaakt kan worden van bodemenergie.

Bij onze afweging voor de keuze van de drinkwaterreserveringsgebieden hebben we onder meer gekeken naar de gevolgen, hebben we gekeken naar:

- technische en juridische haalbaarheid:

- De gebieden met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden waren al eerder afgevalen, omdat het zeer waarschijnlijk niet mogelijk is om daar een onttrekking te vergunnen op grond van de Wet natuurbescherming.
  - Gebieden voor brakwater en de wateraccu zijn vooralsnog niet gekozen, omdat verder onderzoek nodig is.
- relatief minste effecten van (toekomstige) grondwateronttrekking op natuur, landbouw en bodemdaling
  - goede mogelijkheden om het grondwater te beschermen
  - zo weinig mogelijk beperkingen voor andere activiteiten als gevolg van het beschermingsbeleid (dit gaat over de regels die voor andere activiteiten gaan gelden)
  - spreiding over Gelderland, zodat de lasten niet in één regio terecht komen
  - naast gebieden voor grondwater ook gebieden oevergrondwater
  - de mogelijkheden voor (grond)waterwinning voor de buurprovincies

6. Wat betreft de selectie van de gebieden: Wie heeft in de vergelijkingstabel het plus-min-neutraal oordeel gegeven?

Antwoord: Het plus-min-neutraal-oordeel is gebaseerd op het beoordelingskader uit hoofdstuk 5 van het MER, dat adviesbureau Tauw heeft opgesteld. Zie onderstaande tabel. De indeling is gebaseerd op percentielen. Dit geeft aan hoe een potentieel gebied (bouwsteen) scoort *ten opzichte van andere gebieden (bouwstenen)*.

Voor de duidelijkheid: alle 71 potentiële gebieden die in het MER zijn vergeleken en beoordeeld, zijn al de betere gebieden voor grondwaterwinning in Gelderland (de gebieden met relatief minder effecten op natuur, landbouw en bodemdaling). Want op basis van een eerdere studie zijn andere gebieden in Gelderland al afgevalen. Uit die 71 gebieden hebben we vervolgens 11 gebieden gekozen op basis van een afweging met verschillende criteria, zoals eerder genoemd.

Tabel 5.2 Relatie tussen beoordelingskader MER en rekenkundige verdeling dataset (P1-P50 = score tot het 50^e percentiel van de dataset, P50-P90 = score tussen het 50^e en 90^e percentiel van de dataset en P90-P100 = score boven het 90^e percentiel van de dataset)

Beoordelingskader bouwstenen MER	Beoordeling milieueffecten	Duurzaamheid en haalbaarheidsaspecten
---	P90-P100	Zeer groot negatief effect ten opzichte van referentie
--	P50-P90	Groot negatief effect ten opzichte van referentie
-	P1-P50	Klein negatief effect ten opzichte van referentie
0	0	Referentie (zoet grondwater)
+	P1-P50*	Klein positief effect ten opzichte van referentie
++	P50-P100*	Groot positief effect ten opzichte van referentie

* De positieve beoordeling is van toepassing bij het subthema vermindering natschade bij landbouw en de bouwstenen van de wateraccu

7. Klopt het dat de Wilpse klei wordt aangewezen als drinkwaterreserveringsgebied? Wat zijn de gevolgen voor de bedrijfsvoering van de agrariërs die daar zitten? Op welke termijn moet daar dan rekening mee worden gehouden?

Antwoord: Ja, de Wilpse klei valt in een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied. Voor de gevolgen voor de bedrijfsvoering van agrariërs, zie vraag 2, 3 en 4.

8. Hoe gaat de provincie om met mensen die putten slaan in bijvoorbeeld het buitengebied?

Antwoord: Voor het slaan van putten gelden de regels voor het roeren van de grond dieper dan 3 meter beneden maaiveld. Zie ook vraag 2, 3 en 4.

9. Wat heeft dit voor gevolgen voor boeren en inwoners uit de gemeente Oldebroek? Is er straks geen warmtepomp met bodemsysteem meer mogelijk? Wat zijn de beperkingen voor boeren? Is er geen uitbreiding van dorpen meer mogelijk in verband met een drinkwatergebied?

Antwoord: Bodemenergiesystemen zijn niet mogelijk in het kwetsbare drinkwaterreserveringsgebied Elburg-Wezep. Woningbouw is gewoon mogelijk. Wel kunnen er algemene regels gaan gelden, bijvoorbeeld voor het dieper graven dan 3 meter of voor de afvoer van regenwater. Voor de beperkingen voor boeren, zie vraag 2, 3 en 4.

10. In het gebied Deventer-Zutphen loopt in het kader van antiverdroging een door de provincie en waterschap ondersteund programma groen-blauwe monitor, in samenwerking met de grotere landgoederen langs de IJssel. Het is onbegrijpelijk dat in dit proces dit onderzoek, dat kennelijk sinds 2017 al loopt, in het geheel niet wordt genoemd. Procesmatig/communicatief is hier wel iets te verbeteren.

Antwoord: In de afgelopen jaren hebben we de volgende partijen steeds betrokken bij de onderzoeken en de keuzes: waterschappen, gemeenten, Vitens, Geldersch Landschap en Kasteelen, Gelders Particulier Grondbezit, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Veluwe Bekenstichting, Gelderse Milieufederatie, LTO, koepels van het bedrijfsleven en koepels voor partijen voor energie uit de bodem. Vertegenwoordigers zaten in ambtelijke werkgroepen en in een bestuurlijk overleg. Ook overlegden we met de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Economische Zaken, met Rijkswaterstaat en de buurprovincies. Ook informeerden we op verschillende momenten regionale gemeentelijke overleggroepen voor water, bodem, ruimtelijke ordening en/of transitievisies warmte.

Het was organisatorisch niet te doen om alle individuele grondeigenaren te betrekken in het voorgaande proces. Voor velen zou het uiteindelijk ook niet relevant blijken te zijn. Daarom kozen we voor gesprekken met organisaties. Nu het ontwerpbesluit ter visie ligt, informeren we ook zoveel mogelijk de inwoners, bedrijven en andere betrokkenen in de voorgenomen drinkwaterreserveringsgebieden. Dit hebben we gedaan door advertenties in de Gelderlander en in huis-aan-huisbladen. En door de 3 informatieavonden op 9, 10 en 11 november 2021.

In de komende jaren zullen verdere onderzoeken en project-m.e.r.-procedures gedaan worden om te zoeken naar een concrete locatie voor de drinkwaterwinning. Vitens trekt dit proces. In deze gebiedsprocessen zullen de belanghebbende partijen betrokken worden, waaronder ook de grotere landgoederen.

11. Wat zijn de factoren op basis waarvan de kwalificatie kwetsbaar wordt afgegeven? Kwetsbaar voor wat?

Antwoord: Het grondwater in dit gebied is kwetsbaar voor verontreinigingen vanaf de bovengrond. We hebben een gebied aangemerkt als kwetsbaar, wanneer er geen diepe, dikke, beschermende kleilaag is. Het gebied is kwetsbaar, omdat het grondwater minder goed te beschermen is.

12. Waarom is het gebied Olburgen-Doesburg beneden Dieren richting zuidoosten naar de IJssel, dat ligt op de Veluwe, gerekend bij Oost-Gelderland?

Antwoord: De meest waarschijnlijke zoekzone voor de winputten is aan de oostoever van de IJssel, vandaar dat het bij Oost-Gelderland is gerekend.

13. Geldt voor de drinkwaterreserveringsgebieden een regeling voor planschade? Wordt eventuele waardedaling (van een bedrijf of grond) door planschade gecompenseerd?

Antwoord: Met betrekking tot de drinkwaterreserveringsgebieden spreken we niet van planschade, want er is juridisch gezien geen sprake van planvorming in de zin van de Wet ruimtelijke ordening. Het gaat hier om gebieden die bij verordening worden aangewezen, waarin regels worden gesteld voor de bescherming van het milieu (de kwaliteit van het grondwater) op grond van de Wet milieubeheer (en vanaf 1 juli 2022 de Omgevingswet). Of waardedaling kan worden gecompenseerd, is op voorhand niet te zeggen. Dit zal moeten blijken bij een concrete aanvraag voor schadevergoeding.

Zie verder onder compensatieregeling, vraag 14.

14. Komt er een compensatieregeling?

Er is een wettelijke schadevergoedingsregeling voor degene die schade lijdt door grondwaterbeschermingsregels met betrekking tot de drinkwaterreserveringsgebieden. Deze regeling staat in de Omgevingswet, in afdeling 15.1 (nadeelcompensatie).

Als iemand extra kosten moet maken of bovennormale schade lijdt door de provinciale milieuregels, kan het zijn dat hij in aanmerking komt voor een schadevergoeding. De provincie vergoedt alleen de kosten van een voorgeschreven milieumaatregel die een onevenredige last vormt en waardoor de concurrentieverhoudingen wezenlijk dreigen te worden verstoord. Het gaat hierbij dus om kosten of schade die beduidend hoger zijn dan normaal en die de concurrentiepositie van een bedrijf wezenlijk aantasten. Momenteel geldt de Circulaire Schadevergoedingen, waarbij gekeken wordt naar de bovennormale kosten. Als de bovennormale kosten minder dan 20% zijn van de normale kosten van milieumaatregelen, is er geen vergoeding. Dit wordt gezien als een normaal ondernemersrisico. De overheid stelt dat een ondernemer een zekere eigen verantwoordelijkheid heeft, ook als het gaat om het dragen van kosten vanwege het nemen van bovennormale milieumaatregelen. Alleen kosten of schade die meer dan 20% hoger zijn dan de normale kosten, komen voor vergoeding in aanmerking. Er wordt dan gekeken welke vergoeding redelijk is. Momenteel geldt bovenstaande regeling. We kunnen nog niet met zekerheid zeggen of dat op dezelfde manier gaat gelden onder de Omgevingswet. Een soortgelijke regeling ligt wel voor de hand.

Daarnaast is er op grond van de Waterwet (en straks op grond van de Omgevingswet) voor feitelijke onttrekkingen (als er water wordt onttrokken) een schaderegeling voor schade als gevolg van grondwaterstandsaling. De schade die veroorzaakt wordt door de drinkwaterwinning, wordt vergoed door het drinkwaterbedrijf Vitens. Er kan bij de provincie melding worden gedaan van deze schade, waarna de landelijke onafhankelijke Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG) onderzoek doet en een advies geeft over de mate waarin vergoeding aan de orde is. Maar dit is dus niet van toepassing voor drinkwaterreserveringsgebieden, omdat hier nog geen sprake is van een onttrekking.

15. Het is de plicht van de provincie om voor de ter visie legging iets te zeggen over de schadevergoedingsregeling. Wordt artikel 1 van het vrij genot van eigendom niet geschonden?

De schadevergoedingsregeling is een algemene wettelijke regeling. In het antwoord onder vraag 14 wordt nader ingegaan op een mogelijkheid tot schadevergoeding.

De vraagsteller verwijst naar artikel 1 van het Eerste Protocol EVRM (Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens). Dit is geen absoluut recht: als er sprake is van een algemeen belang dan mag op basis van dit artikel inbreuk gemaakt worden op dit recht. Het algemeen belang in dit geval is het zorgen voor voldoende schoon drinkwater nu en in de toekomst.

16. Wat betekent de aanwijzing voor zandwinning?

In minder kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden zijn zandwinningen toegestaan. In kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden vallen zandwinningen onder de categorie “nee, tenzij”. Zie de Lijst van verboden grondwaterbedreigende activiteiten in de geconsolideerde verordening. Dit betekent dat uitbreidingen en nieuwe zandwinningen in een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied een vergunning moeten aanvragen op grond van de Omgevingsverordening. Bestaande zandwinningen kunnen gewoon blijven zonder aanvullende regels op grond van bestaand recht.

17. Waarom reserveren jullie het water van Parenco niet voor de drinkwatervoorziening?

Bijvoorbeeld dat Parenco binnen 10 jaar oppervlaktewater gebruikt. Het goede grondwater kan dan voor drinkwater worden gebruikt.

Parenco heeft een recht tot winnen van grondwater op basis van een door Gedeputeerde Staten gegeven vergunning. Parenco kan en zal niet zo maar afstand doen van deze vergunning en GS kan deze niet zo maar intrekken ten gunste van de drinkwatervoorziening.

18. Zijn de Natura 2000-gebieden over de grens (in Duitsland) ook meegenomen in de risicotoetsing?

Deze zijn niet meegenomen in de toetsing. In de project-m.e.r. procedures voor de keuze van een concrete winlocatie zal dat straks wel gebeuren. Wel is onderzocht of er grondwaterstands daling in Duitsland zal zijn als er grondwater wordt onttrokken. Dit hangt van de precieze locatie van de drinkwaterwinning straks. Als er dicht bij de grens grondwater onttrokken wordt, zal er een beperkte grondwaterstands daling zijn.

19. Er wordt wel rekening gehouden met Natura 2000-gebieden. Maar ook met het Gelders Natuurnetwerk (GNN)? Gebieden van het GNN liggen dwars door de beoogde reserveringsgebieden heen.

De effecten van een mogelijke drinkwaterwinning zijn ook onderzocht voor grondwaterafhankelijke natuurgebieden die deel uitmaken van het Gelderse Natuurnetwerk. Daarbij heeft de grondwaterafhankelijke natuur die in onze omgevingsvisie is aangemerkt als natte landnatuur zwaarder meegeteld in de beoordeling dan grondwater afhankelijke natuur daarbuiten.

20. Liemers West is op het laatste moment vergroot. Wat is exact de overweging daarbij?

Door de uitbreiding van de Liemers West richting de IJssel is het ook mogelijk om in een project-m.e.r. de mogelijkheden voor oevergrondwaterwinning te onderzoeken.

21. Bij kwaliteitsbeoordeling: gebruik van landbouwgif. Worden hier verdere voorwaarden aan gesteld?

Er gaan geen extra regels voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen gelden.

22. Vallen sonderingen onder de algemene regels voor het roeren van de grond dieper dan 3 meter?

Antwoord: Ja, die vallen onder ‘roeren van de grond dieper dan 3 meter’. Voor sonderingen gaan algemene regels gelden. Ze moeten ook gemeld worden.

23. Worden er aanvullende regels gesteld over het hergebruik van bouwstoffen in werken? Bijvoorbeeld staalslakken of granuliet.

Antwoord: Nee, hiervoor gaan geen aanvullende regels gelden.

24. Hoe zit het met tijdelijk vergunde zonneparken die nu binnen de drinkwaterreserveringsgebieden komen te liggen en waarbij de vergunning wordt verlengd na vaststelling van deze nieuwe regels?

Antwoord: Een vergunning die opnieuw wordt aangevraagd, dus ook een verlenging, toetsen we aan de nieuwe regels.

b. Achtergrondinformatie

25. Wat zijn drinkwaterreserveringsgebieden?

Dit zijn gebieden waar we het grondwater beschermen, zodat we (Vitens) dit in de toekomst kunnen gebruiken om drinkwater van te maken. We moeten zorgen dat het grondwater niet verontreinigd wordt. Daarom stellen we regels in voor bepaalde activiteiten, die een risico kunnen vormen voor het grondwater.

26. Waarom wijzen we de drinkwaterreserveringsgebieden aan?

Drinkwater is van levensbelang. Hier willen we altijd in kunnen voorzien. De provincie is er verantwoordelijk voor dat er voldoende schone bronnen zijn voor drinkwater. Door bevolkingsgroei en economische groei moeten we rekening houden met een stijgende vraag naar drinkwater in de komende jaren. Daarnaast verandert het klimaat en wordt de bodem steeds intensiever gebruikt. Daarom is het nodig om gebieden te reserveren voor de drinkwatervoorziening in de toekomst. Zodat we ook dan genoeg drinkwater hebben. Het Rijk heeft de provincies gevraagd om Aanvullende Strategische Voorraden voor drinkwater aan te wijzen. Daar hebben we nu een ontwerpbesluit voor genomen.

27. Waarom zijn deze gebieden gekozen?

In de afgelopen jaren hebben we verschillende onderzoeken uitgevoerd om te kijken waar in Gelderland het beste grondwater gewonnen kan worden. Door grondwateronttrekking daalt de grondwaterstand. Dit kan gevolgen hebben voor natuur en landbouw en de bodem kan dalen. In de 'Regionale studies grondwater' hebben we gekeken wat de effecten zijn van grondwateronttrekking in heel Gelderland. We hebben 71 gebieden geselecteerd, waar de effecten relatief minder zijn dan in andere gebieden. In het Milieueffectrapport (MER) hebben we verder naar deze 71 gebieden gekeken. We hebben de 71 gebieden met elkaar vergeleken op diverse aspecten. Dit is een objectieve vergelijking op basis van berekeningen. Uit die 71 gebieden hebben we vervolgens 11 gebieden gekozen op basis van een afweging met verschillende criteria.

We hebben o.a. gekeken naar:

- relatief minste effecten van (toekomstige) grondwateronttrekking op natuur, landbouw en bodemdaling
- goede mogelijkheden om het grondwater te beschermen
- zo weinig mogelijk beperkingen voor andere activiteiten als gevolg van het beschermingsbeleid
- spreiding over Gelderland, zodat de lasten niet in één regio terecht komen
- naast gebieden voor grondwater ook gebieden voor oevergrondwater
- mogelijkheden voor buurprovincies

28. Wat betekent dit voor mij als inwoner of bedrijf?

Er gaan een aantal regels gelden voor activiteiten die een risico kunnen vormen voor het grondwater. Het gaat erom dat het grondwater niet verontreinigd raakt. Sommige activiteiten kunnen alleen als bepaalde algemene voorzorgsmaatregelen genomen worden. Bijvoorbeeld als u dieper dan 3 meter in de grond graaft. Denk aan het aanleggen van een fundering of een beregeningsput. Hiervoor moet u een melding doen bij de provincie, zodat we ervan weten en kunnen kijken of voldoende maatregelen worden genomen. Voor sommige activiteiten moet u bij ons een vergunning aanvragen. Denk aan het aanleggen van een ondergrondse opslagtank, of het

vestigen van een chemische fabriek of wasserij. Sommige activiteiten mogen niet, bijvoorbeeld het aanleggen van een bodemenergiesysteem in een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied.

29. Wanneer gaan de nieuwe regels gelden?

De nieuwe regels gaan gelden op 1 juli 2022. Dan treedt ook de Omgevingswet in werking. Daarop zijn de regels gebaseerd.

30. Waar kan ik straks de regels terugvinden?

In de Omgevingsverordening van provincie Gelderland.

31. Waarom maken we onderscheid in verschillende gebieden en bescherming?

We maken onderscheid in 2 typen gebieden: drinkwaterreserveringsgebieden met een diepe, dikke kleilaag die het grondwater beschermt, en kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden zonder deze beschermende laag. Voor deze 2 typen gebieden gelden verschillende regels. In gebieden met een diepe, dikke kleilaag die het grondwater beschermt, kan bovengronds meer.

32. Wanneer gaat dat water worden opgepompt? Wanneer wordt er water gewonnen?

Dat is nog niet duidelijk. De komende jaren wordt nog geen water opgepompt. Of er snel wordt gewonnen kan verschillen per gebied en is mede afhankelijk van de groei van de drinkwatervraag. Winning kan binnen 6 tot 10 jaar nodig zijn of nog veel langer duren. Het zijn reserveringsgebieden voor de toekomst. In een later stadium volgen gedetailleerde onderzoeken en een aparte milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) om de precieze winlocatie in een drinkwaterreserveringsgebied te bepalen. Vitens trekt dit proces. Vervolgens vraagt Vitens een onttrekkingsvergunning aan bij de provincie. Er zijn ook nog andere vergunningen nodig. Als de provincie de vergunning verleent, gaat Vitens de drinkwaterwinning bouwen. Ook dat duurt nog een paar jaar. Al met al kan het 5 tot 10 jaar duren voor er daadwerkelijk gepompt wordt.

33. Gaat de begrenzing van de drinkwaterreserveringsgebieden in de toekomst nog wijzigen?

De grenzen veranderen wanneer er over een aantal jaren binnen het drinkwaterreserveringsgebied een concrete winlocatie is gevonden. Dan bepalen we voor de concrete winlocatie een beschermingsgebied. Vaak zal dit kleiner zijn dan het drinkwaterreserveringsgebied, in het geval van een groot drinkwaterreserveringsgebied. In het geval van een klein drinkwaterreserveringsgebied zal het toekomstige beschermingsgebied wellicht niet zoveel kleiner worden. Hoe groot het beschermingsgebied moet zijn, hangt af van de precieze locatie en de precieze onttrekkingshoeveelheid waarvoor een vergunning wordt verleend. Het zou misschien ook wel enigszins buiten de huidige begrenzing kunnen vallen, maar we gaan ervan uit dat dit dan in beperkte mate zal zijn, omdat we proberen binnen de huidige grenzen te blijven.

34. Welke regels gaan gelden als er een vergunning is verleend voor een concrete winlocatie?

Op het moment dat er een concrete winlocatie is, gaan de regels voor een grondwaterbeschermingsgebied, boringsvrije of KWO-vrije zone gelden. Die zijn strenger dan de regels voor de drinkwaterreserveringsgebieden. In een minder kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied is de kans groot dat kan worden volstaan met een boringsvrije zone. In een kwetsbaar reserveringsgebied komt waarschijnlijk ook een grondwaterbeschermingsgebied en een KWO-vrije zone.

In principe vervalt de rest van het reserveringsgebied dan, inclusief de regels. Tenzij het toch nodig blijkt te zijn om de rest als reservering aan te houden voor een eventuele tweede winning. Dit is niet het uitgangspunt, maar we moeten naar de ontwikkelingen kijken om te zien wat nodig is. Binnen

de adaptieve strategie kijken we naar de ontwikkeling van drinkwatervraag en -aanbod en andere relevante ontwikkelingen en bekijken dan wat nodig is.

35. Wat is het vervolgproces? Hoe zijn de politieke stappen?

- 20 oktober tot en met 30 november 2021: ter visie legging van ontwerp-Actualisatieplan (aanwijzing drinkwaterreserveringsgebieden en regels die gaan gelden)
- Eind 2021: toetsingsadvies onafhankelijke Commissie m.e.r.
- December 2021 - januari 2022: verwerken inspraakreacties en advies Commissie m.e.r.
- Februari – april 2022:
  - vaststelling eventueel aangepast ontwerpbesluit door Gedeputeerde Staten
  - beeldvormend overleg Provinciale Staten (PS)
  - mogelijke hoorzitting door PS
  - oordeelsvormend overleg PS
  - besluitvorming PS

c. Waar vind ik meer informatie? Hoe kan ik reageren op het ontwerpbesluit?

Alle informatie over het ontwerpbesluit is te vinden op onze website:

www.gelderland.nl/drinkwater

U kunt tot en met 30 november 2021 een reactie geven op het ontwerpbesluit door een zienswijze in te dienen via het formulier op de website.

Heeft u nog vragen? Stuur dan een email naar: provincieloket@gelderland.nl.

Of bel het Provincieloket: 026 359 99 99.

Dia's over beschermingsbeleid

De dia's hieronder geven een zeer vereenvoudigde weergave van de regels. Ze geven geen volledig beeld en er kunnen geen rechten aan ontleend worden. Voor een volledig beeld van de voorgenomen regels in de drinkwaterreserveringsgebieden zie de geconsolideerde verordening in de PDF/Zip [PDF \(ZIP 263 MB\)](#) op de website www.gelderland.nl/drinkwater

Regelgeving

Landelijke regelgeving

Omgevingswet
Meststoffenwet
Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden
Mijnbouwwet
Besluit bodemkwaliteit

Provinciale regelgeving

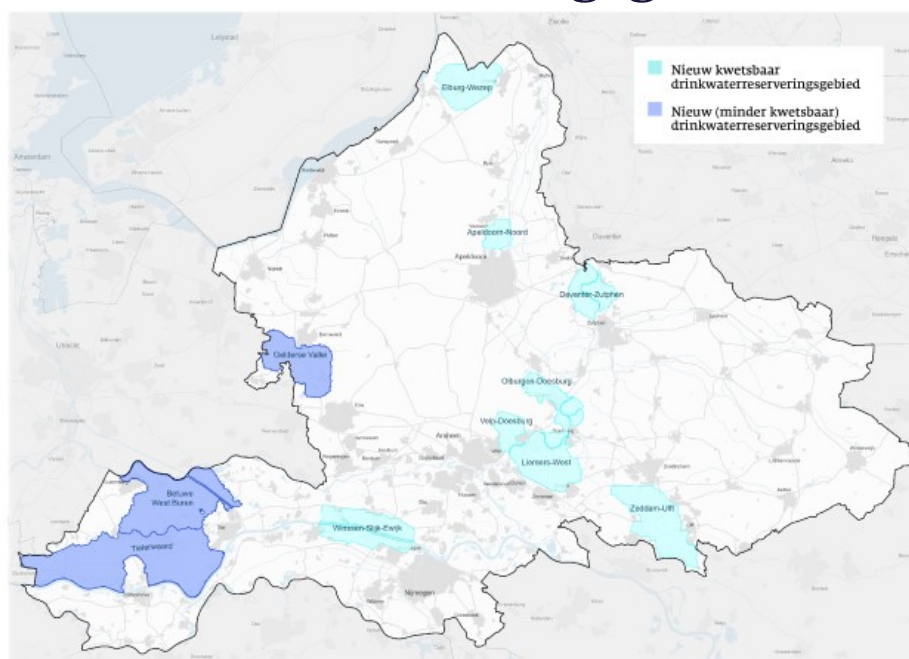
Regelgeving grondwater-
bescherming

Regelgeving kwetsbaar
drinkwaterreserveringsgebied

Regelgeving (minder kwetsbaar)
drinkwaterreserveringsgebied

- Bestaande regelgeving
- Nieuwe regelgeving per 1 juli 2022

Drinkwaterreserveringsgebieden

Beschermingsbeleid

(Minder kwetsbaar) drinkwaterreserveringsgebied

Kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied

Voorstel beschermingsbeleid minder kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden

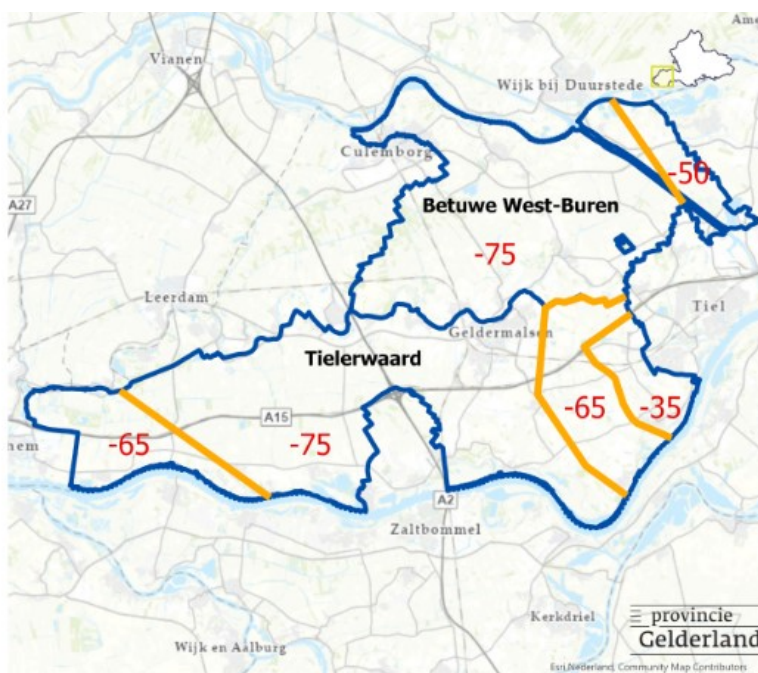
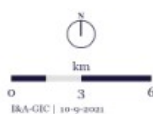
Algemene regels, ja mits

Graven/boren dieper dan 3 m

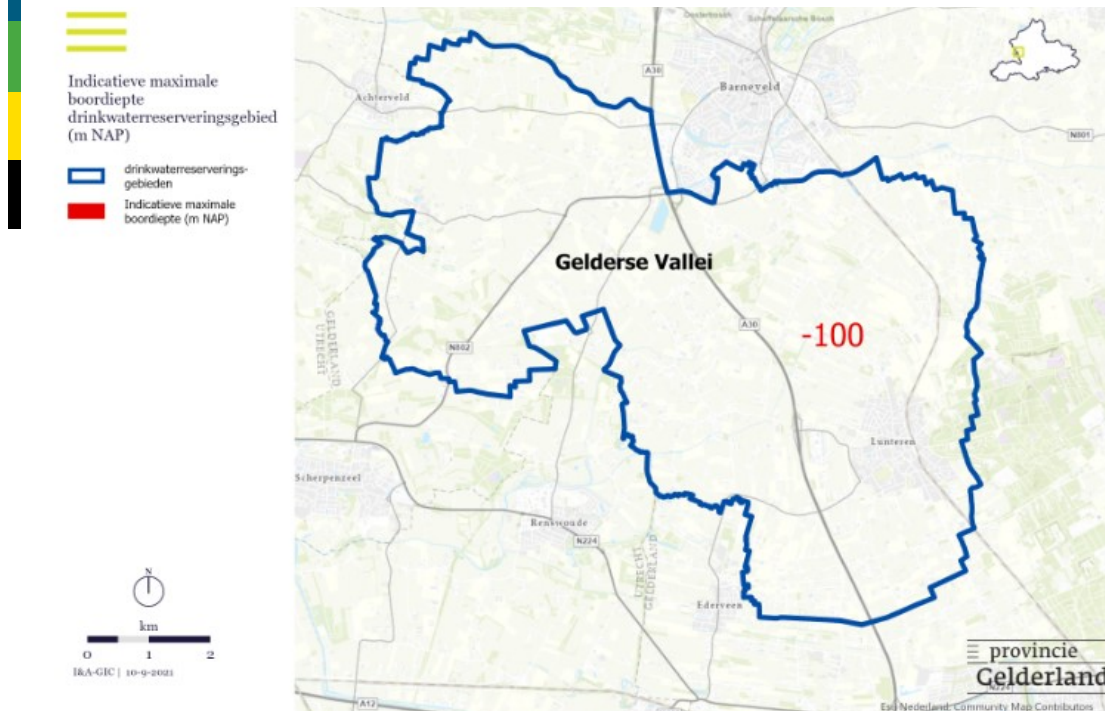
- Geen verontreiniging bodem en grondwater
- Doorlatendheid bodem mag niet hoger worden
- Boorgaten moeten worden aangevuld

Indicatieve boordiepte Rivierengebied

- Indicatieve maximale boordiepte drinkwaterreserveringsgebied (m NAP)
- drinkwaterreserveringsgebieden
- Grens indicatieve maximale boordiepte
- Indicatieve maximale boordiepte (m NAP)

Indicatieve Gelderse Vallei

Voorstel beschermingsbeleid kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden

Algemene regels, ja mits

Uitbreiding begraafplaats

- Aantonen geen nadelige gevolgen voor grondwaterkwaliteit

Toepassen grond of baggerspecie

- Toegestaan zonder melding:
  - Voldoet aan achtergrondwaarde kwaliteit
  - Over aangrenzende percelen van de betreffende watergang
- Met melding toegestaan als:
  - Afkomstig uit het kwetsbare drinkwaterreserveringsgebied met kwaliteitsklasse wonen of A (oppervlaktewater)
  - Meer dan 5000 m³: aantonen geen toename risico's

Voorstel beschermingsbeleid kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden

Algemene regels, ja mits

Meststoffen

- Alleen ‘reguliere’ meststoffen: dierlijke meststoffen, compost, anorganische meststoffen, kalkmeststoffen of dierlijke uitwerpselen
- Geen melding nodig

Graven/boren dieper dan 3 m

- Geen verontreiniging bodem en grondwater
- Doorlatendheid bodem mag niet hoger worden
- Boorgaten moeten worden aangevuld

Voorstel beschermingsbeleid kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden

Algemene regels, ja mits

Afstromend water

- Het op of in de bodem brengen van afstromend water mag de bodem en grondwater niet verontreinigen
- Geldt o.a. niet voor buurtontsluitingsweg, straat in een woonwijk, winkelerf, fietspad of parkeerplaats < 100 motorvoertuigen;

Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA)

- Aantonen geen nadelige gevolgen voor grondwaterkwaliteit

Voorstel beschermingsbeleid kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden

Vergunningplicht, nee tenzij

- Activiteiten op de lijst van verboden grondwaterbedreigende activiteiten
- Diepinfiltratie
- Ondergrondse opslagtank
- Begraafplaats / strooiveld

Lijst van verboden grondwaterbedreigende activiteiten

Zie voor volledige lijst de
Omgevingsverordening

Bijlage bij afdeling 4.3.

Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (afdeling 3.2 Bal)	Bedoeld in artikel Bal
Exploiteren van een stookinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 100 kW	3.4
Exploiteren van een koelinstallatie met kooldioxide, koolwaterstoffen of ammoniak	3.15
Aanleggen of gebruiken van een bodemenergiesysteem	3.18
Opslaan in een opslagtank met een inhoud van meer dan 250 l of een tankcontainer of verpakking die als opslagtank wordt gebruikt en een inhoud heeft van meer dan 250 l, waarvoor (in beginsel) een omgevingsvergunning is vereist	3.25 lid 1
Opslaan in een opslagplaats van gevaarlijke stoffen in verpakking, waarvoor een omgevingsvergunning is vereist	3.28
Opslaan van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik	3.33
Opslaan, mengen, scheiden of verdichten van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte	3.39
Op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten stortplaatsen	3.40b

Kwantitatieve bescherming

- Grondwater alleen voor hoogwaardige toepassingen, efficiënt en effectief gebruik

- Nieuwe onttrekking mag potentie drinkwaterreserveringsgebied niet aantasten

Energietransitie

Wat betekent dit voor energietransitie?

	Provinciale regelgeving in kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied	Provinciale regelgeving in (minder kwetsbaar) drinkwaterreserveringsgebied
Windmolens	● Algemene regels funderingen	● Algemene regels funderingen ● Dieptebeperking fundering
Zonnepark	● Algemene regels funderingen > 3 m-mv ● Kwaliteitsbeperking afstromend water	● Algemene regels funderingen > 3 m-mv
Bodemenergiesystemen	● Verbod	● Algemene regels boringen ● Dieptebeperking boringen
Geothermie	● Verbod	● Verbod

- Geen aanvullende regels
- Algemene regels Omgevingsverordening
- Vergunning Omgevingsverordening
- Verbod

Landbouw

Wat betekent dit voor landbouw?

	Provinciale regelgeving in kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied	Provinciale regelgeving in (minder kwetsbaar) drinkwaterreserveringsgebied
(Landbouw)bedrijven	● Risicovolle bedrijven (indien veilig voor grondwater)	☐
Meststoffen	● Alleen reguliere meststoffen toepassen	☐
Beregening	● Algemene regels boringen	● Algemene regels boringen ● Dieptebeperking boringen
Bestrijdingsmiddelen	☐	☐

- Geen aanvullende regels
- Algemene regels Omgevingsverordening
- Vergunning Omgevingsverordening
- Verbod

Woningbouw

Wat betekent dit voor woningbouw en grondverzet?

	Provinciale regelgeving in kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied	Provinciale regelgeving in (minder kwetsbaar) drinkwaterreserveringsgebied
Woningbouw	<ul style="list-style-type: none"> ● Algemene regels graafwerkzaamheden > 3 m-mv ● Aanleg IBA-systeem*	<ul style="list-style-type: none"> ● Algemene regels graafwerkzaamheden > 3 m-mv
Grond en baggerspecie	<ul style="list-style-type: none"> ● Toepassingsbeperking (indien bepaalde kwaliteit)	<ul style="list-style-type: none"> ○

○ Geen aanvullende regels

● Algemene regels Omgevingsverordening

● Vergunning Omgevingsverordening

● Verbod

* IBA: Individuele behandeling van afvalwater